

Leven met katten

Martin de Jong

Leven met katten

2025
www.buisdorp.com
Een Buisdorps Boek

Disclaimers

Elk overeenkomst met levende of dode katten ligt er duimendik bovenop.

Voor het schrijven van dit boek ontving de auteur geen werkbours van het Wereld Natuur Fonds.

Copyright © 2025 Martin de Jong

Omslagillustratie © 2025 Irene Mulder / LGB produkties / www.irenemulder.nl

Vormgeving binnenwerk Martin de Jong

Auteursfoto Esther Lammers

ISBN 9789403824765

NUR 431

Inhoud

Miauw!	7
Palingvangst	12
Leven met katten	16
Kattenbrokjes	24
Valse starts	56
Kattenbrokjes	61
Inlezen	119
Kattenbrokjes	129
Mondo felidae	150
Kattenbrokjes	158
Sterven met katten	186
Kat en kwaad	194
Japie	199
Leestips	214
Uitsmijter	219

Zoute griotten 2001
Zoute griotten speciaal 2013
Tijd voor stampij 2013
De mooiste dag tot nu toe 2014
Literaire giller 2014
Sabbatical 2014
Duizend korte columns 2015
Berichten uit Buisdorp 2015
Radio Buisdorp 2015
Soep 2016
De mafste week tot nu toe 2016
Aan de hand en andere aandoeningen 2017
Schrijverij 2017
Aan m'n zolen en andere ongemakken 2018
Ontsporingen 2018
Een soort ding 2019
Livia 2019
Aan de stok en andere schermutselingen 2020
Romkom 2020
Nina's paranormale pa 2021
Achter de muziek aan 2021
In Buisdorp 2022
Nepnieuws 2025
Uit Buisdorp 2025
Leven met katten 2025

In voorbereiding

Dagbesteding
Binnen Buisdorp
De merkwaardigste maand tot nu toe
De verlenging
Aan de slag en andere besognes

Miauw!

Geheide onderwerpen voor stukjesschrijvers die even niet meer weten waar ze het over moeten hebben terwijl de deadline dreigend bliksemend aan de hemel staat zijn ‘de poes’ en ‘stoppen met roken’. (Remco Campert, ‘Toch niet weer over sport, hè?’, in: *Tot zoens*)

Ik heb nauwelijks verweer mocht mij verweten worden dat het geen bijster oorspronkelijke titel is, *Leven met katten*. (Doet nog denken aan leven met een akelige ziekte ook.) Een alternatief had geweest kunnen zijn *Het grote kattenboek* – maar toen ik van start ging wist ik nog niet of het wel een groot kattenboek zou worden, en wilde uiteraard niet op mijn geweten hebben dat men zich bekocht zou voelen doordat titel en omvang met elkaar in tegenspraak bleken te zijn.

Bovendien was daar het gebrekkig geworden taalonderwijs waardoor potentiële kopers als ze het in de betere boekwinkel zagen liggen het idee konden krijgen dat mijn grote kattenboek over grote katten handelde en niet een groot boek over katten was, als het daadwerkelijk groot uitviel. Er komt in het hiernavolgende slechts een grote kat voor, de kat Kilo, ontsproten aan de fantasie van Willem Frederik Hermans, de overige katten hebben reguliere afmetingen.

Ik heb sinds 1994 katten (soms tot last maar meestal tot lust). Wie ook katten heeft of ze had zal vol vrolijke en verdrietige herinneringen zitten, ongeordend opgeslagen. De levenservaring leert dat het vooral ingrijpende momenten als de eerste en de laatste meegemaakte katdag zijn die zich in je geheugen griffen.

Meteen maar een voorbeeld daarvan.

In 2010 reed ik naar het asiel in Rijswijk, ik had op de website een paar katten gezien die in aanmerking kwamen om het bij mij gezellig te hebben. Ik werd meegenomen naar het kattenverblijf waar een kat die ik niet op mijn lijstje had staan

op me af kwam en mijn benen kopjes gaf en toen ik ging zitten op schoot sprong. Er was natuurlijk geen denken aan dat ik met een andere dan deze kat zou vertrekken, en zo kwam Huig in huis.

Vijftien jaar later.

In betere boekwinkel Paagman werd ik na het verkopen van boeken herkend (aan mijn stem) door achter mij staande Marijke. We hadden elkaar twaalf jaar niet gezien, zodat ze me uitnodigde voor een kop koffie bij de HEMA. Marijke liet op de telefoon een foto van haar in Frankrijk wonende kat zien. Ik haalde de mijne tevoorschijn en toonde de nog mooiere foto die ik de vorige dag van Huig gemaakt had: hij lag op de leuning van de bank, voorpootjes onder zich gevouwen. Zo dan.

De volgende middag spuugde Huig kort na mijn thuiskomst een paar keer, hij liep achter me aan naar boven, ging bij de slaapkamerdeur liggen, vervolgens achter in de badkamer, waar hij nooit lag. Hij maakte geen goede indruk op me. Ik droeg hem naar beneden, ging op de bank zitten om iets op te schrijven, zette Huig zolang op de grond, hij zakte door zijn pootjes. Ik ging op de bank liggen, Huig lag languit op zijn zij op me, slap geworden. Ik aaide hem, Huig haalde hoorbaar adem. Na een paar minuten vroeg ik: 'Leef je nog?' Daar was hij ongemerkt mee opgehouden.

En dan nog dit: drie jaar eerder was er een verhalenbundel van me verschenen, in de flaptekst had ik als persoonlijke noot verwerkt dat ik twee katten bezat. Maar Aagje ging nadien dood, dus moest ik die tekst aanpassen. Geen goed idee leek me: 'hij heeft een kat' want dat kon hetzij gelezen worden à la 'hij heeft een houten been', alsof het niets bijzonders was, hetzij als 'hij heeft één kat', en dat was me weer te nadrukkelijk. Ik besloot tot: 'hij heeft een wisselend aantal katten', dan zat ik altijd goed.

Daartoe besloot ik toen ik aan *Nepnieuws* schreef. Op een dag dat ik dat deed stierf Huig op mij in mijn armen.

Een levenseinde vergeet je nooit, geestelijke aftakeling daargelaten. (Op YouTube werd tijdens een reclamepauze de boodschap gebracht dat een op de vijf mensen met dementie te maken krijgt, elders krijg je ingewreven dat een op de zoveel

kans loopt eerdergenoemde akelige ziekte op te lopen. Gelukkig maar dat je ook gewoon onder de tram kunt komen.)

Tussen Huigs komst en zijn vertrek lagen vijftien jaren waarin van alles gebeurd was. Wat wist ik daar nog van, behalve dat begin en dat einde? Herinneringen te over maar die lagen niet chronologisch en gedateerd in mijn hoofd opgeslagen, klaar om als gedikteerd genoteerd te worden.

Uit het hoofd opschrijven was niet nodig want er was al veel opgeschreven. Voor de komst van Facebook (en na het ontmantelen van Hyves) was er Weblog, een sociaal medium waarop meer dan 300.000 deelnemers hun doen en laten administreerden, verlucht met foto's en bewegende beelden. Ik was begonnen aan een roman en wilde dagelijks over het schrijfproces bloggen (een *real life blog* – omdat het om *Sabbatical* ging *Sabbatical in progress* geheten). Dat moesten teksten van 138 woorden worden, wat een mooi rond getal van 150 woorden werd door het inleidende toelichtende zinnetje, dat er twaalf telde: qua lengte en frequentie goed voor de schrijfdiscipline.

Ik hield het dagelijkse bloggen vol totdat hogerhand een hendel overhaalde en heel Weblog met alles wat erop geschreven en afgebeeld en gelinkt was verdween. (Wie schrijft die blijft maar niet als het online gebeurt.) Niet alleen had ik mijn blogs in Word bewaard, ook betroffen die al snel niet louter het vastleggen van het schrijfproces, en kon het ter afwisseling over onderwerpen als katten gaan.

Het waren in totaal 2226 blogs (een keuze daaruit kwam in de bundel *Duizend korte columns*), ten behoeve van onderhavige uitgave spitte ik ze alle 2226 door.

Aan het Weblogbloggen kwam in 2012 een einde, het ging naadloos over in het geregeld op Facebook plaatsen van teksten die deels een boekvorm kregen, achtereenvolgens als 'Facebookflodders' en 'Bonusflodders', en in een toekomstige uitgave 'Facebookbrokjes' zullen heten.

Die over katten gaan zijn hier toepasselijk 'Kattenbrokjes' genaamd. (Ik kan ook vindingrijk uit de hoek komen: gelieve *Leven met katten* als een eenmalige creatieve terugval met de mantel der verdraagzaamheid te bedekken.)

Bij de oorspronkelijk blogs was ik gehouden geweest aan een lengte van 138 woorden, daar kon ik bij hergebruik van afwijken door ze aan te vullen dan wel in te korten, net hoe het uitkwam.

Ik begon het dagelijkse Weblogbloggen in januari 2006 (na een proefneming in de voorafgaande maanden die resulteerde in een aantal ‘Oerblogs’) en ging daar tot op de dag van vandaag in een of andere vorm mee door.

Dat wil zeggen.

Ik kwam tot de ontdekking dat er geen teksten overgeleverd waren uit de jaren 2013 en 2018. Hoe moest dat! Terecht zouden lezers met de vuist of iets anders op tafel slaan: wat was er in die jaren gebeurd op het gebied van katten, om niet te zeggen: *niet* gebeurd? Blikskaters! Kon ik dat uitleggen?

Dat hoefde ik niet uit te leggen.

In 2006 was ik in mailcorrespondentie geraakt met een belezen Noord-Hollandse jongedame, dat gemail dijde uit tot meer dan 2 miljoen woorden die aan mijn kant van de server per jaargang zijn opgeslagen in Word. Ik hoefde slechts in de ontbrekende jaren te zoeken op het trefwoord ‘kat’ om de gapende gaten te kunnen dichten.

Maar er moest verder teruggedaan worden dan tot de Oerblogs uit 2005: ook van belang was de kennismaking met buur Esther en haar kat Loekie. Esther ondervond in haar leven veel tegenspoed: behalve lichamelijke klachten (chronische vermoeidheid) waren er psychische, met name die leidden ertoe dat Loekie geregeld bij mij en mijn katten kwam logeren – dat deed hij ook onder prettige omstandigheden, zoals een vakantiereis.

Ik maakte in 2002 kennis met Esther en Loekie, toen zij uit zicht waren geraakt had ik uit nostalgie dagboekpassages die over haar en hem gingen overgetypt: die konden waar toepasselijk eveneens ingelast worden. (Daar wilde ik het qua dagboek aantekeningen maar bij laten: ik heb een handschrift waar menig dokter jaloers op zal zijn en kan soms een dag later al niet meer lezen wat er staat.)

Als ik over katten ging schrijven, was ik er dan aan gehouden alleen daarover te schrijven? Mijn moeder, om maar

iemand te noemen, had honden. Zou het op terechte kritiek stuiten als ik het een enkele keer over die honden had? Het bleek dat ik dan in goed gezelschap was want tijdens het inlezen las ik onder meer van Kees van Kooten *Het dierbaarste*, waarin hij het niet alleen over de calamitaire constructie van een poezendeurtje heeft maar ook over leven en sterven van hond Willem.

En als ik het bij wijze van legitiem zijspoor over die honden van mijn moeder had, zou ik het dan in een moeite door over mijn moeder zelf mogen hebben? Was er desbetreffend een precedent of zou ik dan een onbetreden weg inslaan, onbehouden de grenzen van de literatuur verleggen?

Een precedent was er: in *De junival* wijdt Jan Wolkers afwisselend hoofdstukken aan zijn kat Voske en aan zijn moeder, dus ik hoefde me niet in te houden noch te generen. Wel stond ik aarzelend stil bij Gerard Reve, die in *Op weg naar het einde* een uiteenzetting geeft over wat hij noemt het ‘Zinloze Feit’: je vertelt een verhaal en er sluipen niet ter zake doende zaken in die de handeling ophouden of doen ontsporen.

Ik meen te mogen stellen dat dit boek vrij is van Zinloze Feiten – althans vrij vrij: ik maak een voorbehoud voor wat betreft het ter sprake brengen van een op het keukenraam aangetroffen houtpantserjuffer waar liefhebbers van katten die tot daar toe wisten vol te houden waarschijnlijk niet op hadden zitten wachten. (‘Een houtpantserjuffer, ook dat nog!’)

Er worden in *Leven met katten* zeer veel Kattenbrokjes opgediend, om afwisseling aan te brengen heb ik ze gelardeerd met andersoortige teksten over katten.

Nou, dat was wel zo’n beetje wat ik bij wijze van beginselverklaring te berde te brengen had, het wijst zich verder vanzelf.

Een kat kan de was doen.

(O ja: negen jaar geleden stopte ik zonder moeite met het roken van sigaren. Als eerbetoon aan Remco Campert zal ik het daar verder niet over hebben.)

Palingvangst

In 1994 verhuisde de werkverstrekker van de Haagse Taco Scheltemastraat, nabij het einde van de Wassenaarseweg, naar de fabriekswijk Zichtenburg, ikzelf dat jaar van de weldra tot CNN aan toe in een kwaad daglicht geraakte wijk Laakkwartier naar Loosduinen, wat het woon-werkverkeer sterk reduceerde maar mij er niet van weerhield met de auto naar het immense gebouw aan de Platinaweg te rijden, wat op een dag bijzonder goed uitkwam.

Voorheen kon er in de lunchpauze naar de befaamde Japanse tuin en andere openbare groenvoorzieningen gewandeld worden, in de nieuwe situatie was er een interessante route die langs autodealers voerde, en je kon winkelcentrum Houtwijk bezoeken.

Toen ik dat laatste op 10 oktober van genoemd jaar deed zag ik een kleine zwarte kat roekeloos de straat oversteken, een automobilist moest op de rem gaan staan. De kat, tussen twee geparkeerde auto's beland, leek aanstalten te maken nog een keer roekeloos over te steken. Ik voorkwam dat door hem (haar) op te tillen.

Een prachtige kat, van neuspunt tot staartpunt zwart, met een geel halsbandje om waaraan een kokertje hing dat leeg was. Als ik de kat weer op de grond zette zou het weer van roekeloos oversteken kunnen komen, waarbij voor de verandering een automobilist niet bijtijds remde: dat moesten we niet hebben.

De kat had zich laten optillen en liet zich aaien. Ik liep ermee naar kantoor, waar men wel wat van mij gewend was. Maar hoewel collega's het eensgezind een prachtig beest vonden, leken ze er het hunne van te denken dat ik ermee was opgedoken. Ik kon maar beter weer vertrekken, had ik het idee.

Ik zette de nog altijd kalme kat op de achterbank en reed naar huis. Daar kreeg hij (zoals een deskundige collega geconstateerd had) een voorlopig onderkomen in de badkamer,

waarna ik vertrok om kattenbaksteentjes en voedsel te kopen.

Na weerkeer belde ik Amivedi, een instelling die zich om gevonden en verloren katten bekommert. De kat had een bandje om en dus een eigenaar, ook al zaten er geen gegevens in het kokertje aan het bandje. Twee, drie dagen lang hoop je dat de eigenaar gevonden zal worden, daarna hoop je dat die niet gevonden zal worden – en dat gebeurde de hemel zij geprezen niet.

Ik reed met de kat, die ik Paling gedoopt had, naar de dierenarts. Die vond dat Paling in goede conditie verkeerde, en schatte hem op zeven maanden oud.

Paling verrijkte mijn leven, ik hopelijk het zijne. Toen ik hier kwam wonen had ik beneden en boven en op de tussenliggende trap paarsrood tapijt laten leggen dat een hoge graad van onverwoestbaarheid heette te hebben, bij het vaststellen waarvan de aanwezigheid van katten buiten beschouwing moest zijn gelaten.

Het tapijt bleek dermate houdbaar te zijn dat het er in 2025 nog altijd ligt maar heeft zwaar te lijden gehad van opeenvolgende katten. Als ik van tevoren had geweten dat ik op het punt stond een kat in huis te halen en meer dan dertig jaar katten zou hebben, zou ik wellicht voor parket, laminaat of marmoleum gegaan zijn. Of zand dat aan te harken was – als je rokers over de vloer had konden die hun peuk erin uittrappen. En je had een kamerbrede kattenbak op de koop toe.

Van Paling was niets bekend: kon hij bij andere katten? Bij honden? Moest hij naar buiten kunnen? Dat laatste diende behoedzaam uitgetest te worden want ik wist niet wat er zou gebeuren als ik de voordeur voor hem opende en hem zijn gang liet gaan: stel je voor dat hij een sprint trok, voorgoed uit mijn leven verdween.

Ik kocht een tuigje, deed het bij Paling om en bevestigde er een riempje aan. Hem daaraan vasthoudend maakte ik een proefwandeling over de galerij. De buitenlucht beviel Paling goed. Het tuigje liet ik zitten, als ik uit de gangkast het riempje tevoorschijn haalde raakte Paling in een uitgelaten uitlaatstemming.

Katten kunnen in de gordijnen vliegen als de stofzuiger

wordt aangezet, Paling deed dat allerm minst (hij vloog ook niet in de luxaflex zodat die er na eenendertig jaar nog hangt). Hij vond het zelfs prettig als ik hem stofzuigde. Wanneer hij op zijn buik lag en ik zijn rug gestofzuigd had draaide hij zich om en kon ook de onderzijde stofvrij gezogen worden.

Met hem naar buiten gaan, een eindje over de galerij: het buitengebeuren was afgevinkt – hoe zou Paling zich verhouden tot andere katten? De omstandigheden zijn uit mijn geheugen geraakt maar ik haalde weer eens iets van straat: een kat die een verdwaalde indruk zal hebben gemaakt. (Vreemd eigenlijk dat ik dat alleen doe bij dieren en verdwaalde of verwarde mensen laat lopen.) De kat werd naar binnen gedragen, Paling reageerde niet vijandig. Ik weet nog wel dat ik aan de hand van een halsbandkokertje waar een papiertje in zat de eigenaar belde, die zijn kat kwam ophalen.

In aanleg zou het bij Paling dus niet op bezwaren stuiten, een tweede kat.

In het asiel in Rijswijk was voldoende aanbod. Ik vaar soms op het kompas van mijn zus, wat uiteenlopende consequenties heeft. Zo attendeerde zij me in 1989 op een vacante positie bij bovengenoemde werkverstrekker, het eigenaardig gespelde Nederlands Bibliotheek en Lektuur Centrum, waar men dan ook een corrector van node had. Ik werd opgeroepen voor een gesprek (dat gebeurde in die tijd nog) en omdat de andere opgeroepene niet opdaagde aangenomen. Pas meer dan dertig jaar nadien werd ik door een erfopvolger van het centrum, inmiddels een verbeterde positie bekleedend, ontslagen.

Inderdaad: van je familie moet je het hebben.

Mijn zus zag het ditmaal zuiver, toen ze me attendeerde, weet niet meer of ze dat ter plekke of op afstand deed, op een acht jaar oude poes, over wie op een briefje geschreven stond: ‘Ik werd in een week tijd weggepest door de andere kat in huis. Zelf deed ik niets want ik ben erg rustig. Wie geeft mij een goed thuis waar ik niet weggepest word?’

Wie anders.

Donar, de naam die ze bij het asiel opgelegd had gekregen, beviel me niet, dus ging zij Duimpie heten.

Zou het weer wegpesten worden? Daar leek het aanvankelijk

op. Ze zat angstig onder mijn bureau terwijl Paling haar in de gaten hield. Maar toen ik met mijn hoofd een ‘kom maar’-gebaar had gemaakt en ze onder het bureau vandaan gekomen was en op schoot gesprongen wist ik dat het goed zat. Ook bleek het spoedig met haar en Paling goed te zitten.

Paling juichte het aanleggen van tuigje en riempje toe, Duimpie moest er niets van hebben. Ze was bedeesder dan Paling, maar nieuwsgieriger. Na een tijdje dacht ik: wat kan er gebeuren? Ik deed de voordeur open en Paling ging onaangeleijnd de galerij op, aanvankelijk afwachtede Duimpie volgde zijn voorbeeld. Op den duur gingen ze daar zij aan zij aan de wandel.

Duimpie was al een oude dame toen ze tot mijn huishoudentje toetrad maar had nog dertien jaar in goede gezondheid te gaan, wat voor Paling helaas niet was weggelegd: die moest triest en treurig in 2003 inslapen, negen jaar oud pas.

Paling en Duimpie hadden harmonie en maakten samen gebruik van de kattenbak. Dat was niet bijzonder, dat was voor mijn gevoel wel dat toen ik door omstandigheden tijdelijk vier katten in huis had, ze ook van een enkele bak gebruikmaakten. Die bak moest wel wat vaker verschoond worden dan ik gewend was.

Leven met katten

Het had me lollig geleken om dit hoofdstuk te beperken tot: ‘Ik kan het iedereen aanraden’ – maar enige onderbouwing van die aanbeveling is misschien gewenst.

Een kat in je nabijheid hebben komt je gezondheid ten goede. Uit onderzoek (ik weet niet waarom het onderzocht werd) schijnt gebleken te zijn dat het aaien van een kat je bloeddruk positief beïnvloedt.

En: het is geweldig om thuis te komen als er een kat in huis is. Daar verheug ik me op lang voordat ik thuis ben. Ik ging toen ik nog in werking was op een missie (een interview afnemen), met het oog op de kilometervergoeding van dien bij voorkeur in een bibliotheek ver van het vertrekpunt verwijderd. Vanuit Den Haag naar Groningen bijvoorbeeld: hevige binnenpret als ik de leidinggevende ervan had weten te overtuigen dat er ginds nieuws te halen was en verzwegen had dat ik daarvoor net zo goed in de bieb om de hoek had kunnen zijn.

En dan de honderden kilometers terugweg toeleven naar het weerzien met de katten.

(Over binnenpret gesproken: de hoofdredacteur moest in zijn leaseauto 130 kilometer afleggen om de redactie te bereiken. Het gebeurde wel dat hij nadat hij zijn jas uitgetrokken had grote haast leek te hebben om het toilet te bezoeken, en dan hield ik hem aan de praat totdat hij zich verkrampd kijkend uit de voeten maakte.)

Ook feestelijk: *never a dull moment* met katten, als ze waken. Beleefde lang geleden een angstig moment toen ik meende dat er inbrekers in huis waren, van boven drongen samenzweerderige stemmen door. Met een zelfverdedigingshamer in de aanslag ging ik behoedzaam zien wie het op mijn bezittingen voorzien had. Het bleek Paulus de boskabouter te zijn: een van de katten had van het audiotorentje aan het voeteneind de cd-speler in werking weten te stellen. (De cd was inbegrepen bij het boek *Paulus en de eikelmanneltjes*.)

Net als bij veel mensen weet je niet wat er in een kat omgaat, en dus kun je jezelf wijsmaken dat die het bij een hereniging net zo geweldig vindt om jou weer te zien, en verdringen dat het zal zijn omdat baasje voor eten gaat zorgen. Wel duidelijk waar te nemen is dat er een vertrouwensband ontstaat, in de zin dat de kat jou is gaan vertrouwen. Hij ligt op de bank te slapen, ik kom de kamer in en ga naast hem zitten, de kat slaapt door. Komt er iemand anders de kamer binnen, dan doet zich onmiddellijk vluchtgedrag voor: onder de bank of sluipenderwijs de kamer uit.

Toen ik Paling op straat had gevonden had ik nog geen ervaring met katten maar ik leerde snel. Hij at en dronk bij mij als een vorst, beter dan katten honderd jaar geleden te eten en te drinken hadden gekregen.

Zie een oude film: kat krijgt schoteltje melk voorgezet. Maar een kat mag geen melk hebben! Als ik dat zie welt er woede op (gauw kat aaien om de bloeddruk omlaag te brengen) – ik geloof dat het wel meevalt met de schadelijkheid van melk, als je je kat maar niet dagelijks een liter ervan laat drinken. Maar dat geldt ook voor Chocomel, aan het innemen van meerdere liters achtereen schijnt een mens te kunnen overlijden. Ik geloof dat dat zelfs bij het ononderbroken leeg klokken van meerdere flessen whisky het geval kan zijn, wees gewaarschuwd, lezer!

Bij mij kregen de katten geen koeienmelk, hooguit kattenmelk, die een traktatie is maar geen essentieel onderdeel van het voedingspatroon vormt. Was er scheutig mee als een kat nierfalen beleefde en in een toestand kwam waarin er onvolgende gedronken werd. Voor het overige elke dag vers water, meer hebben ze niet nodig.

Snoepjes... Ik heb het idee dat voor katten snoepjes net zo slecht zijn als ze voor kinderen en hun gebit zijn. Er is een variant die het gebit juist ten goede heet te komen maar ik ben daar niet van overtuigd. Als alle katten kreeg Aagje dagelijks zulke gebitssnoepjes, het voorkwam niet dat alles getrokken moest worden, op twee Draculatanden na waarvan er een als toegift vanzelf uitviel. (Mop uit de kinderjaren: man met vier haren op zijn hoofd komt bij de kapper. Hoe wilt u het hebben?

Een haar naar voren, een naar achteren, een naar links, een naar rechts graag, kapper. Oeps, ik brak er een af. Doet u dan maar een haar naar links, een naar rechts en een naar voren. Nou ja zeg, daar breek ik er alweer een. Dan graag een naar links en een naar rechts. Het spijt me verschrikkelijk, meneer, daar brak er weer een. Klant kwaad: gooi dan alles maar door elkaar!)

Bij mijn tandarts kom ik bijna bij elke controle door de keuring, zoals hij het noemt. Ik heb wel eens even gekscherend gezegd dat het te maken zou hebben met gebitssnoepjes van de kat die ik at.

In *The Flying Deuces* (1939) stort een vliegtuig met Laurel en Hardy erin neer. Stan overleeft het ongeschonden, Ollie overlijdt en reïncarneert weldra als paard, compleet met bolhoed en hem kenmerkende haardracht en snor.

Als een interviewer niets beters kan verzinnen vraagt hij je als welk dier je zou willen terugkeren als je reïncarneerde.

Het is mij nooit gevraagd maar als het me gevraagd werd zou ik zeggen: als een huisdier. Raakt je kat of hond ziek, dan ga je ermee naar de dokter, die medicijnen voorschrijft of opereert, en als er niets meer aan te doen is ervoor zorgt dat er zacht ingeslapen kan worden.

Andere door mensen gehouden dieren hebben het minder goed: koeien die melk, veel melk, heel veel melk moeten geven – niet voor hun kalfjes maar voor mensen die veel, heel veel melk willen drinken –, doen dat dag in, dag uit, net zolang totdat voor hen de slacht wacht. Varkens die in de bio-industrie een verschrikkelijk leven leiden en kippen dito. (Niet te geloven dat er een politieke partij is opgericht om de belangen van houders van koeien en kippen en varkens te behartigen in plaats van die te verleiden tot het kiezen van een ander beroep.)

Alsof dat allemaal niet erg genoeg is: in de natuur komen alle dieren gruwelijk aan hun einde. Ze worden besprongen door sterkere dieren die hen verscheuren, wat niet zachtzinnig gaat. Of ze sterven doordat organen uitvallen of krijgen een ziekte waartegen geen natuurlijke afweer bestaat, terwijl van pijnbestrijding geen sprake is, wat een lijden moet dat zijn. (Men zal mij niet horen zeggen dat de natuur mooi is, noch dierenleed horen goedpraten omdat het nu eenmaal de natuur is

waardoor ze gruwelijk aan hun einde komen.)

Tegenwoordig is er pijnverlichting die gaat van aspirine tot morfine, ooit moest een mens alles daarzonder zien te doorstaan, van kiespijn tot kanker. Wat dat betreft ben ik niet zo'n tegenstander van Big Pharma.

Huisdieren beleven de hemel op aarde, als ze terechtkomen bij iemand die ze met liefde omgeeft en ze verstandig te eten en te drinken geeft en met ze naar de dierenarts gaat bij ongezondheid en voor controle en enting.

(Daar is veel veranderd sinds ik in 1994 ging katten. Er was destijds een spreekuur waar je op de bonnefooi naartoe kon. Dan had je angstige kat net als jijzelf uitzicht op een kwijlende vechthond met een kwijlend baasje dat er voor kalmeringsmiddelen kwam, ik bedoel voor de hond maar je zag aan diens kale kop en hoorde het aan zijn ruwe tongval dat baasje er ook baat bij zou hebben. Daarnaast iemand met een terrarium op schoot waarin een prehistorisch reptiel zat en hopelijk bleef zitten en niet zou uitbreken om te gaan stoeien met de vechthond, als King Kong met Godzilla. Tegenwoordig maak je een afspraak, legt uit waarvoor je wilt komen en bent op de afgesproken tijd aan de beurt, tussendoorse spoedgevallen daargelaten.)

Mijn katten kwamen bij mij goed terecht, heb ik het idee, en dat terwijl ik meer dan dertig jaar geleden op de tast te werk ging.

Vlooien, moesten die bestreden worden? Buurvriendin Esther was ooit voor langere tijd weggeweest uit haar huis aan de Loosduinsekade, toen ze er terugkeerde was het tapijt ingenomen door vlooien die tegen haar opsprongen. (Hier stapte ze eens blootsvoets op het balkon, op een naaktslak, dat gaf wat minder schrik maar toch.)

Bij Paling en Duimpie legde ik een vlooienbandje aan (daarna goed handen wassen!). Ik heb hoogst zelden vlooien bij ze aangetroffen, het bleef binnen de perken. Zo'n vlooienbandje bood onvoldoende bescherming, aldus de heer die in Loosduinen Pets Place leidde: er was ook vloeibaar spul dat je in de nek van de kat moest druppelen. En, helemaal mooi, wat duurdere spul dat niet alleen de vlooien doodde maar bovendien de

gelegde eitjes vernietigde.

Een wondermiddel, ongetwijfeld, maar het rook niet prettig en de katten verzetten zich hevig als ik ermee in hun buurt kwam. Toen dacht ik: laat maar. Nooit meer vlooiën bestreden, nooit meer vlooiën gezien.

Ook van belang geacht werd een wormkuurtje. Dat belang zag ik zelf niet in, dus geen kat ooit zo'n kuurtje gegeven, nimmer in dertig jaar tijd kreeg een kat van mij klachten die door wormen veroorzaakt waren.

Wel waren daar, vorig jaar, maden. Ze zaten op het tapijt, waar zouden ze vandaan zijn gekomen? Uit Huig? Nee: *ground zero* was de zak met kattenbaksteentjes waar ze onder vandaan waren gekropen. Na het opvegen en boven de sloot uitstrooien zag ik ze niet meer terug, ze hadden kennelijk geen eitjes gelegd.

Wat een kat nodig heeft, is een krabpaal. Daar raakte ik van doordrongen toen Paling zijn nagels ging scherpen aan de Bose 501 Series II luidsprekerboxen alsook het behang en zelfs de bank. De bank werd vervangen, het behang was egaal wit en kon overgeschilderd worden, de luidsprekerboxen heb ik maar zo gelaten: het gaat erom wat je hoort, niet wat je ziet.

Voor Paling en even later Duimpie kwam er een krabpaal. Je moet het geluk hebben dat je kat in de krabpaal een krabpaal ziet. Buur Irma had geen succes met een plankje waar ruw materiaal op zat, zodat ik het plankje overnam (ik kan alles gebruiken). Ik legde het boven bij de slaapkamerdeur neer, zowaar kwam Paling er krabben. Om precies te zijn links en rechts naast het plankje, waar het tapijt sindsdien gaten vertoont.

De kat krabt de krullen van de trap (ik weet er alles van), de kat wil krabben maar ook spelen. Er is op dat gebied van alles in de handel, allemaal zonde van je geld (net als honderden euro's kostende krabpaalconstructies).

Wie over een kleine beurs beschikt, en wie verstandig met zijn geld omgaat, gebruikt voor het spelen met de kat bijvoorbeeld een elastiekje: het wegschieten over de kat heen heeft gegarandeerd succes. Net als geworpen closetrolkokers. Lege flesjes Yakult. Propjes papier. Het is zo simpel niet te verzin-

nen of het slaat aan.

(Het heeft niet te maken met spelen of krabben maar terzijde een veelzeggend voorbeeld van hoe het in mijn katten-huishoudentje kan reilen en zeilen. Nog geen uur geleden wilde ik de nagel van een teen knippen en zette daartoe de voet waar de teen aan zat voor het gemak op de kattenbak, en die ging daar dwars doorheen, met enorme verspreiding van grit.)

Ik geloof dat Esther van Loekie de nagels liet knippen, er schijnen in het land van de onbegrensde gekte dierenvriendelijke Amerikanen te zijn de nagels van hun kat laten verwijderen: bij mijn dierenkliniek doen ze dat gelukkig niet.

De kattenklok is een biologische, ze weten wanneer ik zacht voer zal serveren. Dat kan een probleem zijn als de zomertijd ingaat of ongedaan wordt gemaakt. De laatste jaren heb ik daar geen last van omdat ik besloot niet meer mee te doen aan de tijdverzetting. De klok gaat wel vooruit of achteruit, dat betekent alleen maar dat het gaande de zomertijd vijf uur is als ik opsta, en voor- en nadien zes uur.

De binnenwereld van dieren is raadselachtig. Als mijn moeder na het kneuzen van ribben pijn had, kwam hond Hendrik haar troosten. In een televisieprogramma vertelde iemand ooit dat het gezin was gaan slapen en de hond successievelijk de respectieve slaapkamers bezocht, de slaper een lik over het gezicht gaf en de volgende ochtend dood in zijn mandje werd aangetroffen.

Stephen King vertelt in *Doctor Sleep* fictief het verhaal na van wat er waarlijk in een hospice gebeurde: daar liep een kat rond die op het bed sprong van een patiënt die weldra zou overlijden, het verplegend personeel ondervond dat dit daadwerkelijk gebeurde.

Net als toen ik hoorde over die afscheid nemende hond had ik daar bedenkingen bij: als de hond afscheid kwam nemen terwijl de huisgenoten slapen, hoe wisten die dan dat het gebeurde? En wat de hospice betreft: zouden er geen hygiënische bezwaren zijn tegen het daar laten rondlopen van een kat?

Katten die hun einde voelen naderen kunnen zich afzonderen, net als wanneer ze op het punt staan te bevallen.

Rupert Sheldrake heeft op het gebied van dierengedrag

onderzoek gedaan. Zoals naar honden die voor de deur liggen te wachten als het baasje van haar werk thuiskomt. Tegenwoordig zijn er op sociale media opererende wijsneuzen die daarover zeggen of schrijven: *Hè, hè, logisch. Als ze elke dag op dezelfde tijd thuiskomt dan weet die hond dat wel, dat hoeft je niet te onderzoeken* – en denken dat de onderzoekers daar niet aan gedacht zullen hebben. Het bleek (camera!) dat de hond ook voor de deur ging liggen als het baasje een uur, twee uur eerder dan anders naderde.

En dan de vogels. Voor de oorlog werd in Engeland de melk aan huis bezorgd en voor de deur neergezet, glazen flessen met een dop van zilverpapier. Het gebeurde ergens dat een vogel met de snavel het zilverpapier doorboorde om toegang te krijgen tot de inwendige melk. Na verloop van tijd gebeurde dat ook op andere plaatsen in Engeland, alsof de tactiek doorgeseind was.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd door voedselschaarste de thuisbezorging van flessen melk stilgelegd. Na de oorlog werd die voortgezet. De vogels die destijds toegeslagen hadden waren inmiddels allemaal dood, maar het doorprikken van de doppen ging weer van start.

Ook werd geobserveerd dat als een dier met veel moeite een kunstje geleerd had, dieren van dezelfde soort hetzelfde kunstje sneller leerden, alsof er een onzichtbaar netwerk bestond waarin opgedane kennis en vaardigheden gedeeld werden.

(Wel zichtbaar want meetbaar is waar op tv een nieuwsitem over ging: als je iets traumatisch beleeft, werkt dat door in je genen, en wordt zo doorgegeven aan de volgende generatie. Ouders met een oorlogstrauma krijgen kinderen die ook klachten kunnen hebben, niet louter doordat ze opgevoed waren door mensen die littekens van de oorlog droegen.)

Er is op het gebied van dierengedrag nog veel in raadselen gehuld maar daar zal de wetenschap mettertijd ongetwijfeld verbetering in brengen. Het is tegenwoordig ook niet meer zo dat men van iemand die een epileptisch insult heeft denkt dat die door de duivel bezeten is geraakt en op de brandstapel gelegd moet worden: de wetenschap ontdekte een minder buitenissige oorzaak van het schudden.